

Svenska Röda Korsets kommentarer på Sveriges klimatstrategi – 46 förslag för klimatomställningen i ljuset av Fit for 55

Svenska Röda Korset har tagit del av utredare John Hasslers förslag på hur klimatpolitiken bör utvecklas till följd av EU:s klimatpaket Fit for 55. Med anledning av detta vill vi framföra följande synpunkter.

Utredningen är ett viktigt underlag till regeringens klimatpolitiska handlingsplan och fortsatta satsningar inom det klimatpolitiska området. I processen kring en så viktig utredning vill Svenska Röda Korset understryka att regeringen borde ha bjudit in aktörer att komma med synpunkter genom ordinarie remissförfarande. Avsaknaden av en traditionell remissrunda är anmärkningsvärd och givet politikområdets vikt ställer sig Svenska Röda Korset frågande till varför en sådan inte genomfördes.

Avsaknad av förslag på klimatanpassningsåtgärder

Det är centralt, att som påpekas i betänkandet, minska de negativa effekter som klimätförändringarna ger upphov till. Detta bör bland annat göras genom att minska utsläppen av växthusgaser. Klimatet är dock redan i förändring och många konsekvenser kan vi redan se.¹ Klimätförändringarna ger upphov till skador och förluster av olika slag, såväl inom naturmiljön som för människor världen över. Svenska Röda Korset understryker att klimätkrisen är en humanitär kris, där de mest utsatta drabbas hårdast.² För att hantera de humanitära konsekvenserna av klimätförändringarna behövs flera åtgärder, i syfte att skyndsamt minska utsläppen av växthusgaser.³ Därför ser Svenska Röda Korset med oro på förslagen i utredningen som kommer leda till ökade utsläpp i närtid.

Utöver åtgärder för att minska utsläppen behöver redan nu insatser för att motverka de konsekvenser som redan märks av, dvs. åtgärder inom klimätanpassning⁴. I Parisavtalet fastslås att behovet av klimätanpassning i världen är stort redan nu.⁵ Svenska Röda Korset konstaterade i anslutning till COP28 att den överenskommelse som där slöts och det ”globala målet om anpassning” är välkommet och uppmuntrande.⁶ Samtidigt finns ett stort behov av ytterligare konkretion och ökad finansiering inom detta område.

¹ Se exempelvis Coughlan de Perez, E., Suarez, P. and van Aalst, M.K (2022): [The Science of Climate Impacts: Eight humanitarian insights from the latest IPCC report](#). The Hague: Red Cross Red Crescent Climate Centre

² International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2020), [World Disaster Report 2020 – Executive Summary](#)

³ International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2019), [The Cost of Doing Nothing](#)

⁴ IPCC (2022), [Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability](#)

⁵ [United Nations Framework Convention on Climate Change](#), The Paris Agreement, 2016

⁶ [COP28: Urgency, action and funds are missing](#) (December 2023), IFRC

Svenska Röda Korset ser en brist i att betänkandet i stort sett fullständigt saknar resonemang och förslag på åtgärder rörande Sveriges arbete, och fortsatta behov av stärkta åtgärder, inom klimatanpassningsområdet. Även om detta är tänkt att hanteras inom ramen för regeringens klimatanpassningsstrategi önskar Svenska Röda Korset framhålla vikten av ett samlat grepp inom klimatpolitiken, dvs. att ”klimatomställning” och klimatanpassning inte hanteras i stuprör, utan att områdena behöver adresseras samlat. Svenska Röda Korset konstaterar även att regeringen ännu inte uppdaterat den klimatanpassningsstrategi som ursprungligen presenterades i mars 2018 och som ska uppdateras vart femte år.

Behov av resonemang kring klimatbiståndet

Svenska Röda Korset välkomnar förslaget om att öka det klimatrelaterade utvecklingsbiståndet, enligt förslag 44 och 45 i betänkandet. Det är positivt med hänvisning till Parisavtalet, och till rättvisaspekten, samt att Sverige ska vara ett föregångsland. Svenska Röda Korset vill dock poängtera att det i FN:s konvention om klimatförändringar anges att satsningar inom detta område ska bestå av additionella medel till klimatbiståndet.⁷ Så här är det viktigt att det inte bara görs en ompaketering av annat bistånd med tanke på Sveriges fasta utgiftstak för bistånd. Som också påtalas i betänkandet är det viktigt att utvecklingsländer ges incitament och olika former av stöd för att se till att deras utveckling inte sker genom ökade utsläpp. Svenska Röda Korset anser dock inte att den gröna omställningen i första hand bör finansieras med biståndsmedel, utan framhåller att andra former av finansiering bör tillgängliggöras för den gröna omställningen, särskilt då denna kan vara lönsam i sig. Biståndsmedel bör istället gå till klimatanpassningsåtgärder, utifrån det enormt stora behovet som finns för detta. Svenska Röda Korset saknar ett resonemang kring detta i utredningen.

Med vänlig hälsning

Anders Pedersen
Tf. Generalsekreterare
Svenska Röda Korset

⁷ [United Nations Framework Convention on Climate Change](#), 1992, **paragraph 4.3** “*The developed country Parties and other developed Parties included in Annex II shall provide new and additional financial resources to meet the agreed full costs incurred by developing country Parties...*”